

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hogy a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 8 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Köszörs, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A munka télen.

Magyarországon csak most kezdik átlátni, hogy megélhetést minden téren csak a munkával lehet szerezni. A tisztas munká az, a mely minden körülmények között meghozza a gyümölcsöt s a fáradozás csak akkor meddő, ha a munka hiábavaló czél felé törekszik.

Azért maradtunk hátra a többi nyugati államokhoz képest vagyonsorban, mert a munka áldását csak későn tanultuk megismerni. Régen azt hittük, hogy szükségletünket megtermi a föld, minek tehát megerőltetni magunkat, mikor a pénzzel tett gabona áráért megvehetünk mindent. És azért van az, hogy a nyugati államok között Magyarország népe dolgozik télen legkevésbé.

Népünk most télen azt hiszi, hogy a nyári mezei munka kárpótlásáért neki joga van a telet a kemencéhez támaszkodva munka nélkül eltölteni, nem gondolván egyébre, mint a napi életre és megelégszik, ha tudja, hogy a jövő aratásig neki elég lesz a kenyér és szalonna.

Ilyen körülmények között aztán nem csuda, ha a nép élete folytonosan a nyomor korlátai közé van ékelve, mert olyan felfogás mellett, hogy a telet pihenésre teremtette a jó isten, bizony éhen lehet halni, még akkor is, ha többünk van, mint mennyi kell, hát még ha csak annyink van, (vagy még annyi se) mint a mennyire szükségünk van.

A földmívelő-osztálynak, hogy bizony megélhessen, nem egy telet, de egy évtizedet kell magának előre biztosítani. Össze kell raknia minden fölösleges krajczárját, mert ha tíz év alatt csak egy rossz termés van, már koldussá lehet. De megeshetik, hogy minden tíz esztendő alatt kétszer, vagy többször ismétlődik a balsiker.

Az ilyen csapást olyan ember, a kinek csak annyija van, mint a menygyire épen szüksége van, el nem viselheti a nélkül, hogy teljesen tönkre ne menjen. A kinek a csapások után még marad valamijök, azok is csak addig tengődhetnek, a míg egy újabb katasztrófa nem éri őket.

A jövőnek biztosítása tehát nem abban áll, hogy pénzünket, vagy az aratott magot elteszük a jövő esztendőre, hanem abban, hogy tönkremenés

esetében ne legyen mentő-eszközünk a koldusbot, a megszokott munka helyett, mely biztosabb egzisztenciát nyújt az elhelyezett magnál, sőt magánál a pénz-nél is.

Politikai hírek.

A költségvetési vita, mint Budapestről értesítenek, minden valószínűség szerint csak a jövő kedden fog véget érni, így tehát szerdán megtarthatják Ugron Gábor és Apponyi Albert gr. a záróbeszédet s ugyanezzel megtörténhetik a szavazás, a mely értesülésünk szerint névszerint való lesz. A javaslatához ugyan már nem sokan vannak szövegre feljegyezve, de mint értesülünk, a vita folyamán az ellenzék részéről még többen fognak felszólalni.

Uj elnökök a bizottságokban. A képviselőház közoktatásügyi bizottsága szombati ülésében elnökévé Csáki Albin grófot választotta meg; a földmívelésügyi bizottság elnöke Fejér Miklós lesz.

A pénzügyminiszteriumból. A „M—g” értesülése szerint Horváth Elemér osztálytanácsos az újonnan megalakult magyar gőzhajózási társasághoz 20,000 frt fizetéssel igazgatónak nevezetvén ki, a pénzügyminiszteriumban való szolgálata alól felmentetett. Hammer Károly közigazgatási bírósághoz kinevezett osztálytanácsos helyet az elnöki osztályban Bakonyi Géza osztálytanácsos foglalja el, a míg a két megüresedett osztálytanácsosi állásra Kempelen Géza és Tasner Géza mint titkárok volnának soron, ha ugyan ismét nem más soron kívüli előléptetések lesznek.

Herman Ottó kinevezése. A miskolci levelezők útján a budapesti lapok azt jelentették, hogy Herman Ottót az elhunyt Xantus János helyébe muzeumi örré fogják kinevezni. E hírre vonatkozólag az „Országgyűlési Értesítő” hiteles forrásból a következőket jelenti:

A vallás- és közoktatásügyi miniszter hivatalosan felszólította Herman Ottó képviselőt Xantus János helyének elfoglalására, azzal a megköveteléssel, hogy a magyar néprajz tárgyi részének — a mely pusztulófélben van — megmentéséről van szó, Herman Ottó pedig tudományos munkájával bebizonyította, hogy rátermett e feladat megoldására. Mint hogy az állás a képviselőséggel össze nem fér s Herman Ottó kijelentette, hogy csak politikai jellemének teljes integritása mellett foglalná el az állást, az ügy egy tanácskozmány elé került, a mely a felszólított politikai barátiból és ellenfeleiből alakult és pe-

dig Péchy Tamás, Horánszky Nándor, gróf Wass Béla, Hoitsy Pál és Madarász József képviselők és Szily Kálmán akadémiai főtitkárból. A tanácskozmány február 22-én egyhangulag a következőkben állapodott meg:

1. Minthogy tisztán tudományos állásról van szó, Herman Ottó elfoglalhatja.
2. Minthogy ebben az állásban Herman Ottó a magyar kultúrának eléggé nem méltányolható szolgálatot tehet, elfoglalása neki egyenesen hazafias kötelessége.
3. Madarász József kivételével a többi tag abban is megegyezett, hogy az állás elfoglalása Herman Ottónak is kötelessége, ha e miatt a képviselői megbízatásról le kellene mondania.

A miskolci déli körület, a mely a tanácskozássra meg volt hívva, a vezető férfiak véleménye gyanánt tudatta, hogy noha Herman Ottó képviselőségében magára nézve megtiszteltetést lát, ebben az esetben, a hol egy tudományos és fontos hely betöltéséről van szó, a hazafias kötelességnek nem kívánhatja útját állani, csupán időhalasztást óhajtott, mert ebben az országgyűlési ciklusban már kétszer választott.

Herman Ottó a legközelebbi napokban felel a miniszter hívására.

A t. Ház.

Budapest, márcz. 2.

A tegnapi incidens, mely az ülés berekesztése előtt oly izgatott hangulatot szült, ma napirend előtt újra kísértett.

Komjáthy Béla kért szót személyes kérdésben, hogy válaszolhasson Polónyi Géza tegnapi beszédére, melyben egyebek közt azt is mondta, hogy a kormány harminczhárom függetlenségi szavazat felett rendelkezik, tehát Bánffy-nak nincs szüksége a fuzióra.

Komjáthy-nak a ház többsége nem adta meg napirend előtt a szólási jogot s így Komjáthy a költségvetési vita keretében szólt föl s nagyhangú frázisok kíséretében utasította vi-sza Polónyi azon „gyanúsítását,” mintha az Eötvös és a Justh frakcióból valaki a kormány támogatására vállalkoznék.

Az anyapárt tagjai csendes mosolygással hallgatták Komjáthy mosakodását, melynek frappáns hatást keltő pontja volt Szárpár László gróf felszólalása, a ki megrosította Ugron Gábor állítását, hogy igitis Andrassy Gyula volt miniszter olyan nyilatkozatot tett a kaszinóban, hogy a kormány bizik 30—33 függetlenségi képviselő jóakarátában.

Mintán Ugron Gábor is hangsúlyozta, hogy ő is csak a jóakarásban gyökerező bizalmat és nem feltétlen rendelkezést említett, az incidens véget ért s a ház folytatta a költségvetés tárgyalását.

A mai vitában részt vettek: Gyürky Ábrahám gróf, Ábrányi Kornél, Pulszky Agost és Okolicsányi László.

„Az a harminczhárom.”

A képviselőház szombati üléséből.

Komjáthy Béla szóba hozta Polónyi-nak azt a megjegyzését, a mit a kaszinóból hozott, hogy a miniszterelnök ott kijelentette: neki a függetlenségi és 48-as párt részéről 33 szavazat áll rendelkezésére. Nem tartozik rá, hogy mondta-e ezt valaki, de itt mindjárt kijelenti, hogy Andrassy Gyula gr. szavainak hisz. Polónyi-nak, azokat, a miket mondott, el kellett hinnie, mert — ugymond — én azt hiszem, igen t. képviselőház, hogy egy oly komoly férfi, mint Polónyi ur, ki a gyanúsítástól — mint tudom — mindig tartózkodni szokott . . . nem hozta volna ezt fel, ha nem volt volna meggyőződve a tény valóságáról és nem volnának bizonyítékai. (Élénk derűtség a jobboldalon.)

Várady Károly: Gyanus, hogy önök nevetnek. (Felkiáltások balról: Ez személyes kérdés? Zaj.)

Elnök: (csenget) Várady képviselő urat felszólítom, ne szakítsa félbe a szöveket.

Olay Lajos: Személyes kérdésben beszél a szöveg. (Nagy zaj.)

Elnök: Ez igitis személyes kérdés, t. képviselőház, megmondom miért. Mert személye lehet valakinek két módon a vitában érintve: vagy direkt megnevezve, vagy pedig oly körülírással, hogy semmi kétség nem foroghat fenn az iránt, hogy az ő személye, vagy pedig azon köre a személyeknek értetik, a melyhez ő számítja magát.

Komjáthy Béla kijelenti ezután, hogy olyan vádat senkivel szemben nem tudna emelni, mely az ő személye integritását, tisztességét, becsületét érinti. De ha mégis szükségesnek látná, hogy valakit politikai szempontból lealáczozzon, ezt csak bizonyítékokkal a kezében tudná előadni. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ez az ő fogalma a tisztességről a kinek más fogalma van kövessen más utat saját fogalma szerint.

Annai tény, hogy Polónyi ur tegnap, itt a házban egy nagy vádat emelt, mert azt mondta, hogy 33 ember a függetlenségi képviselők közül a miniszterelnök ur rendelkezésére áll.

Vécsey Endre: Ennyien vannak? Komjáthy Béla? Vécsey képviselő ur azt kérdezi, hogy annyian vagyunk-e? — Hát többen vagyunk. (Derűtség) és mindannyian olyan egész emberek vagyunk a politikai tisztesség terén, hogy ilyen félelber közbeszólása bennünket meg nem zavar. (Helyeslés és nagy zaj a szélsőbalon.)

melyre fölkapott, hogy Erzsikéket a Tiszából kihalászára.

Most a pusztabíró keresi a sárgát, s Csorbára ismét rábizonyul a lopás, és Laczi rendkívüli haragra gulya, vasfival rohan atyjának. (Itt tehát körülbelül ismétlődik az első felvonás végjelene.) — Mikor azonban megtudja, hogy atya azon a lovon mentette meg Erzsikét, magára vállalja a lopást; elfogadni azonban nem engedi magát, hanem megugrik, s a betyárok közé menekül a hólyagos csárdába.

III. Csorba Márton fia után megy, hogy visszatérje azt a ziványéletre, mivel ő már úgy is elgázította a sárga csikó ügyét. Csorba Márton itt a csárdás elbeszéléseiből megtudja, hogy ama gyilkosság elkövetője, melyért ő 15 évig szenvedett börtönt, most is él, s hogy ama két koldus: Bagó és Gazsi nyomába is vezethetnek. Márton gazda Bagót a vak koldust el is csipi, kiél Csorba Márton elindul Tüskésre. De később a csárdába került Laczi (betyár ruhában) a csárdás szavaiól kiveszi, hogy a ház, hol atya a bűnt nem keresi, a Bakajé; s azért Laczi Erzsikével és anyjával, kik az ő keresésére szintén ide kerültek, apja után indul Tüskésre.

A darab egy új színben, Bakaj lakásán ér véget. Csorba Márton nyomára jött a bűnösnek, ki nem más mint Bakaj, s ép most akarja Csorba kimondani a Bakajra nézve lesújtó nyilatkozatot diadalitts hangon. De megérkezik fia, Laczi kedvesével, Erzsikével és elérte fiának esdő tekintetét: miért tépné szét fia életének boldogságát, melyhez hozzá van fűzve az övé. Azért a lesújtó vád helyett

Elnök: T. képviselő ur, a szabályok szerint az illetet meg kell tartani még az éles felszólalásokban is. (Helyeslés balról.)

Komjáthy Béla kijelenti ezután, hogy mint a függetlenségi és 48-as párt tagja, a támadásban személye ellen sértést lát, mert ő nemcsak saját pártja tagjairól hanem minden önértetes emberről úgy gondolkozik, hogy az nem állhat a kormány rendelkezésére. Nem teheti föl azokról, a kikkel a társadalmi életben örömmel fog kezét, hogy meggyőződésük ellen szavaznak. Saját meggyőződésének csak akkor követelhet tiszteletet, ha ő is tiszteli a mások meggyőződését. (Élénk helyeslés a jobb- és szélsőbaloldalon.)

Ha már Polónyi képviselő ur mégis ily vádat emelt, azt hiszi, hogy neki első sorban kötelessége lett volna — nemcsak általánosságban, de személyileg — megnevezni, kik azok, a kikről felteszi . . .

Polónyi Géza: Egyikről sem!

Komjáthy Béla . . . hogy ők rendelkezésére állanak a kormányelnöknek (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Mert ha akad e pártban oly ember, a ki ama program alapján áll, a melyet, mi követünk és mégis a kormány támogatására rendelkezési állapotban van, kimondom nyíltan, hogy az nem becsületes ember. Igen, de a mikor ily vádat mer valaki mondani, kell hogy nyomban előálljon a bizonyítékokkal.

Kiállni a küzdőterre mint gladiátor, jól megolajozott kezekkel, hogy esetleg, ha kérdőre vonnák, a megtámadott kezéből kicsuszunk, azt nem tartom korrektnek és megengedhetőnek. (Helyeslés a szélsőbaloldalon és a jobboldalon.)

Nyílt támadást intézzenek ellentük. Így azt a vádat, a mely semmi bizonyítással nem járt, a melyet bizonyítani meg sem kísérelt Polónyi, a maga és barátai nyében ezennel a leghatározottabban visszautasítja. (Helyeslések a szélsőbaloldalon.)

Valószínűnek tetszik, hogy a vád az egyházpolitika támogatói ellen irányul. Kijelenti, hogy ő örült a törvényjavaslatok be-terjesztésének. És még ha Polónyi is lépne elő egy elvének megfelelő indítvánnyal, azt is támogatni fogja. Szerinte az ellenzéknek nem az a hivatása, hogy mindent, a mi a kormánytól jön, ellenkezni kell (Egy hang a szélsőbalon: Kormányt buktatni!) vagy a mint közbeszóló mondta, a kormányt buktatnia kell.

Ugron Gábor: A mikor lehet, mindig. (Zaj. Elnök csenget.)

Elnök: Kérem a képviselő urakat, szíveskedjenek csendhöz lenni.

Komjáthy Béla: Ez megint felfogás dolga. Én részemről olyan párthoz, mely csak a minden áron való ellenzékeskedést tűzte ki

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Március 4.

A sárga csikó-ról.

Írta: Rencz János.

(Első közlemény.)

Az asztalosló íróvá lett Csepregy Ferenccz két népsziművet írt, melyek egyes lesújtó bírálatok ellenére is fentartják magukat a szinpadon, s melyek szerzőjük nevének is fenmaradást biztosítanak a magyar irodalom történetében.

Ezen két népsziműnek egyikéről a „Piros Bugyelláris”-ról az „Ellenzék” mult év októberi számaiban jelent meg tölem egy tanulmány, mely a nevezett népsziműről előállott irodalmi nézeteknek egybeállításával és megvitatásával igyekezett a „Piros Bugyellárisnak” értékét megállapítani a róla való kérdést tisztázni.

Jelen soraimban, tegnapi színrekerülése alkalmából, Csepregy Ferenccznek másik irodalmi becsú alkotását, „A sárga csikó”-t teszem egy rövid kritikai tanulmány tárgyává.

Hogy a Sárga Csikóról való ítélekezésemnek alapja világosabb legyen, szükségesnek tartom a mű tárgyát jelezni s tartalmát röviden elmondani.

A sárga csikó tárgya jó drámai tárgy, mely alkalmas erősebb lelki rázkódtatások fes-

tésére, igazi bonyodalmak előállítására, a melyben azonban az ellentétek nem vágnak oly mélyen egymásba, hogy a bonyodalom tragikus kimenetel nélkül meg ne volna oldható.

A darab tartalmának menete röviden összefoglalva ez:

I. Bakaj András, jó módu parasztagazda férjhez adja egyetlen leányát, Erzsikét a szegény Csorba Laczinak kit ő maga nevelt föl. Bakaj — mint szavaiból megtudjuk — vezekelni vélt azzal, hogy leányát a szegény Csorba Laczinak adja feleségül, egy ifjúkorában elkövetett gyilkosságáért, mely azonban Csorba Laczinak apjára, Csorba Mártonra bizonyult, s ez szenvedett és szenved most is érte börtönt. A titkot azonban két kolduson kívül senki sem tudja, s ezeknek Bakaj — hogy a titkot el ne árulják — kommcenziót fizet.

Épen a mennyegző napjával kezdődik a szindarab. Megérkezik a násznép a völgyényre. De hányzik a menyasszony, ki a Tiszántulra ment az asszonyokkal valamit még vásárolni. Azonban a Tisza kiáradván, hajótörést szenvednek, s a veszélyből egy csikós menti meg őket, ki senki más, mint a völgyény Laczinak a váci börtönből épen most hazakerült atyja. Erzsike megérkezése otthon, hol a veszedelemtől, melyben forgott, épen az imént vettek tudomást, természetesen nagy örömet okoz s mind egy fölszágazódnak a kedélyek arra, hogy kétszeresen jól fognak mulatni.

Ezen jó mulatásra való kilátásban azonban megzavarja őket Geleccséri pusztabírónak

s nótárius bojtár fiának, Petinek megjelenése, kinek számára a pusztabíró megkéri Erzsikét kezét. Természetes, kossarat kapnak, s e miatt szegről-végről valamiképen belekötnek Lacziba, s hogy egyszersmind Bakajt is bosszantsák, szemére hányják a völgyénynek, hogy apja lökött, ki most is Vácztól ül a hűvösön.

Laczinak fölébred a szégyenérzet, fölfortyan benne a vér, igazolást kér anyjától, s a körülállókól, hogy igaz-e a mit azok mondanak. Valamiképen megnyugtatók ugyan Laczit, de ez a nyugalom csak azért áll be, hogy a másik pillanatban annál inkább föl-kavarodjék benne az indulat, mikor Bagó és Gazsi koldusok jönnek jelenteni neki, hogy hazajött apja — Vácztól. Mire Laczi ezen szavakkal siet Sárrétre: „Jaj annak az embernek, a kit otthon találók.”

II. Laczinak utközből lelohadt az indulata, s fölülkerekedett lelkeben a fájdalom és vesztesség érzete, s így természetesen más jeleneteknek leszünk Csorba Márton udvarán tanúi, — mint a minők az előbbi felvonás végjelene után vártunk volna. Laczit megtartják atyja bánatos szavai, melyek őt még atyjának ártatlanságáról is meggyőzik.

Nemsokára a násznép is utána jön Erzsikével és Bakajjal együtt, a ki természetesen most is bele van törődve a házasság létrejövésébe. És így ismét minden rendbe jött, de megint csak azért, hogy a másik pillanatban újból összezavarodjék még inkább az egész dolog. Márton gazda u. i. mért-mért nem magával találta hozni, (s ez a darab egyik kardinális hibája) azt a sárga csikót,

ünnepelesen megkéri Bakaj uramtól Erzsikének a kezét fia, Laczi számára. Bakaj és Csorba barátságosan kezét szorítanak s a pusztabírónak henczező nótárius fiára vonatkozó gunyos nótával végződik a darab.

Ez a műnek rövidre fogott története. A mű tárgya, mint említém s mint e hézagoss vázlatból is látható, drámai, melyet a költő hatásosan dolgozott fel.

Drámai a tárgy, mert Bakajnak lelki furdalása, s a félelem és önzés, hogy a kiszabaduló rab bosszút állhat rajta, továbbá az akarat bűnét jóvá tenni; másfelől pedig Csorbának vágya fiát boldogítani: mind oly lelki mozzanatok, melyek elvégre a költői igazságszolgáltatást illetőleg egy drámai mű keretében szerencsés kifejelethez juthatnak.

De viszont Bakaj czéljának elérésére s bűnének jóvá tételét nem veszi a legigyekezőbb utat. Mert végre Bakaj hibáját akkor tenné teljes igazgában jóvá, ha feljelentené magát. De meg Csorbáné is kerülgeti a teljes igazságot fia boldogságának érdekében, s nem fűdi fel Laczi előtt a valót, nehogy elszakítsa ezt a gazdag Erzsike kezétől.

S ha az előbbieket oly lelki mozzanatok, melyek egy szerencsés kifejeletti cselekvénynek indítékai lehetnek, addig az utóbbiak a cselekvés bonyodalmát idézhetik elő.

Szóval a cselekvénynek megvannak lelki indítékai, melyek épúgy magukban hordják az erősebb összetűződések és bonyodalmak csirait, mint a szerencsés kifejeletnek magvát.

zázslójára, a mely képes a saját elveit, a saját törekvéseit csak azon indokból leszavazni, mert az más oldalról, esetleg a kormánytól hoztatott elő, önérettel csatlakozni nem tudnak. (Mozgás a szélsőbaloldali egy részén, másrészt helyeslések.) És ez nemcsak az én felfogásom; azok az 1847-iki férfiak, a kik akkor az ellenzék élén állottak és minden esetre a hazafiasságnak oly mértékével bírtak, mint mi, törekvésük is oly nemes volt, mint talán a mienk, éppen ily meggyőződést követtek.

Sokan vannak, a kik az ellenzékeskedést másképpen szokták felfogni, annyira, hogy fájdalommal kell konstataálni, hogy nagyon sokan az ellenzék padjairól hivatásuknak megfelelően tartják, hogy egyes felszólalásaikban a guny mellett a támadásnak oly fegyvereit is igénybe vegyék, melyeket igénybe vehetnek nem tart.

Ugron Gábor: Ne prelegáljon! Ez a személyes kérdéshez nem tartozik! (Helyeslések a szélsőbaloldalon egyrésztől. Halljuk! Halljuk! másrésztől?)

Elnök (csenget): Kérem a szónokot, méltóztatassék folytatni beszédét, (Derűtlenség a szélsőbal egy részén.) Ugron képviselő urat pedig figyelmeztetem, hogy félbeszakítani a szónokot, a házszabályokkal ellentétes. (Helyeslések jobbfelől és a szélsőbal némely padjairól.)

Ugron Gábor: De ez prelektio-tartás! Elnök: Kérem nem lehet az elnöki figyelmeztetésnek ellent mondani. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Komjáthy Béla: Prelektiozt tartani nem akarok, annyival is inkább, mert paedagogus sem vagyok és felnőttek oktatásával nem foglalkozom. (Derűtlenség és tetszés jobbfelől, és a szélsőbal némely padjain. Zaj balfelől.)

Elnök Kérem a képviselő urat, ne a közbeszólásokra feleljen, hanem a személyes kérdéshez tessék magát tartani. (Helyeslés balfelől.)

Komjáthy Béla nem tartja megengedhetőnek, hogy gyanúsításokkal támadja meg valaki azokat, a kik vele esetleg politikai ellentétben vannak. Meg van győződve arról, hogy ha az ellenzéken az a módor, mi sokak részéről mindennapivá vált, nem lett volna annyira tulhajtott és izléstelen, mi sokkal inkább előtérben volnának a választók. előtt.

Ezeket óhajtotta elmondani Polónynak A megkezdett utról letérni nem fognak. És legyen meggyőződve arról is, hogy bármint csináljon, a haladás útját, melyre mi léptünk nem fogja megakasztani. Minden kornak megvan a szelleme, annak érvényesülését megakasztani nem lehet.

Anna meggyőződésének kijelentésével zárja be szavait és ezt figyelje meg Polónyi ur, mondja szónok, hogy bármint kövessen el az éjszaka, sohasem lesz képes a hajnal pirkadását megakadályozni. (Helyeslések. Élénk tetszés a szélsőbal egy részén.)

Bartha Miklós székfoglalója.

Budapest, márcz. 2.

A függetlenségi és 48-as párt tegnapi üléséről lapunk szombati számában közölt tudósításunk kiegészítésül közöljük még Bartha Miklós beszédét, melylyel az elnöki székét elfoglalta:

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

V.

A hogy a szikrák felfele szállnak.

(Folytatás.)

(18.)

— Tiszteletes uram, gonosz világ ez!

— Barátom, az élet sok viszonytárgy, bajjal, tervvel jár, igekeznünk kell enmagunkért és másokért azt lehetőleg jóvá tenni. Az ember bubánatra és bajra született, a hogy a szikrák felfele mennek. Az utóbbi időben hallott valamit a Magda anyjáról?

— Egy szót sem hallottam. Ah, tiszteletes uram, ő rossz féle volt, egy teljesen megromlott teremtes, olyan kemény szívvel, mint a malom kő.

— Dawley, magának nem szabad ily kemény ítéletet mondani róla. Ő sötétségben és tudatlanságban volt fel nevelve. Senki sem tanította a kötelességre.

— Vannak kötelességek melyeket nem szükség tanítani — a szülők iránti szeretetet. Ezt a kötelességet még a vadember is önkénytelenül érezhetné.

— Lehet, hogy a leánya már régóta meghalt.

— Én nem gondolom, hogy ő meghalt volna. Ezelőtt hat vagy hét évvel hallottam róla, — azonban jegyezz meg magának tiszteletes ur, — hogy nem ő általa — de egy embertől a ki látta őt Londonban, a saját kocsiában, vagy valakinek a kocsiában ülni

Tisztelt Pártértekezlet!

Azt hiszem, hogy mindannyiuk véleményét jelentem ki azzal, hogy Önök nem a hatalomnak jogát ruházták rám, midőn elnöknek választottak, hanem azt a kötelességet rótták vállaimra, hogy elveinknek és így a 48-as és függetlenségi pártnak hű szolgálja legyek. Ezt a földadatot csak úgy tudom teljesíteni, ha kivétel nélkül valamennyien megajándékoznak baráti szeretettel és politikai bizalommal. E pillanatban az elnöki teendőket nem csak a folyó ügyek elvégzésére szorítkoznak, mert részünt félreértések, részünt a parlamenti földadatok helytelen értelmezése, részünt az ellenzék megpuhulása pártválságot mindenesetre, de felek, hogy elválságot is idézett elő.

Nem szükséges rámutatnom azon körülményre, hogy pártunk tagjai kivált a vidéken földadataikra nézve annyira meg vannak tévesztve, hogy elveik fontartása mellett nyílt lobogóval mennek a kormány-párt körébe és szavaznak a kormány jelöltjére. Azon körülmény, hogy sokan kiléptek a pártkörből, pártválságot jelent, de azon körülmény hogy az ellenzék földadatairól megfelelőképpen e választások alkalmával elvtársaink a kormány jelöltjére szavaznak: elválságot jelent. Itt tehát folyó ügyeken kívül az a kötelesség is hárul ránk, hogy a szervezés által fölvilágosítsuk az ország közvéleménye a függetlenségi és 48-as párt kötelességeiről. Szerveznünk kell tehát a pártot vármegyénként községenként, sőt mondhatnám egyenként. Egy ily szervezőstől és az önök bizalmától és szeretetétől várom és remélem azt, hogy a rám ruházott kötelességeknek, mint a pártnak hű szolgálja, ha nem is oly nagy mértékben, mint azt egyes nagy elődeim tették, meg fogok felelni. (Lelkesült éljenzés.)

Czifra dolgok.

A m. kir. operában ismét baj van. Most Nikisch igazgató jutott be.

Az ügyre nézve, mely elég érdekes és pikáns a következő közleményeket hozzák a budapesti lapok.

A múlt évi december 16-án Zsigány Árpád a következő levelet intézte intézte Milánóból Nikisch Arturhoz az opera-igazgató-jához:

„Tisztelt igazgató ur! A mellékelt másolat eredetije, mely több más, hasonló tartalmu irással együtt, már régebben birtokomban van, a nélkül, hogy önt meg akarnám támadni: azonnal rendelkezésére áll, mihielyt egy kérésmet teljesíti.

Igen szeretném, ha Schiff Etelka aszszonyt visszaszerződtené a m. kir. operához. Massenet Wertherjében kolozsali sikerrel énekelte itt (a Lirico internacionale-ban) Carlotta szerepét és minthogy az összes budapesti lapok mindig dicsérték, igen könnyű dolga lesz önnök, ha Budapestre visszahívja. Ha ön erről egy szót szól Nopcsa báró urnak, ő minden vonatkozás nélkül beleegyezik a szerződésbe és a saját üdvözölni fogja önt, ha erről értesül.

Én már hónapok óta őrzök magamnál sok adatot, a mik az ön jó hírnevét megtámadják és én soha egy szót sem irtam ön ellen; senki sem tud róla és senkisé megbeszél arról, mily ügyei voltak és vannak önnök Kaschoska Feliciával, Vasquezuel, Perottival, Beerrel, Kárpáttal stb., noha én igen sok írásbeli adattal vagyok ellátva.

olyan bátran — és oly fényesen öltözködve, mint bármelyik lady, Fronion Joe mondta; ő egy czigány házaló, seprüket, kosarakat és ilyen féle dolgokat árul, és az egész országot összszejárja.

Ő látta a leányomat, nincs hét esztendeje, hogy látta őtet Hepsom Downon, az uri népek között, drága selyembe volt öltözve, és olyan szembelen volt a milyennek a rozsfélék szoktak lenni, és soha sem jött a gyermekét megnézni, mióta a három éves kis leányt itt hagyta.

— Dawley, legjobb há minden rosszat elfelejtünk róla egész addig, míg az Isten jobb gondolatokat ad lelkebe és vissza hozza őtet hozzánk. És most utána nézsek, hogy mit lehetne Magdával tenni. Ő nem mindenkinél volna alkalmas, miután soha sem volt szolgálatban — de azt gondolom, hogy én ösmerek egy ladyt a ki segítségemre lesz.

— Ebben és bármín szükségemben — gondolá a pap magában.

Donra ült és lassan ment haza felé, mert Don jövet kimerítette minden frissességét, s csak akkor gyorsította meg a lépteit midőn a templom tornyát meglátta s a pap istállójában a luczerna szagát érezte.

De a Don bántalmára gazdájának nem tért be vele az ismerős kapun és bosszúságára tovább üggett rajta, az Apátságba vezető hosszú fasoron végig a Belfield-park kapujához, hol kellő vigasztalásban részesült, miután a patkó-ütések zajára egy lovász jött elő és Dont az istállóba vezette, hol jó dolga volt, mialatt gazdájá lady Belfieldnek a látogatására a házba ment.

Lady Belfield a szokott helyén volt a legbelsőbb szalonban, mindig készen arra, hogy barátait fogadja és szívesen látta, ő nem azon asszonyok közé tartozott, kiket egy vendég érkezésekor keresni kell és soha sem láthatók egész addig en grande tenne nincsenek.

Én mindent rendelkezésre fogok bocsátani, mihielyt Schiff asszonyt évi hatnyolcz- és tízezer forint fizetéssel három évre szerződtem a m. kir. Operához. Ne tartsa e levelet fenyegető levélnek: ha artani akarnék önnök, ezt bizvást megtehetném: de én becsülöm önt, mint művészt és azt hiszem, hogy loyaltitáson és nyíltságom önnök tetszeni fog. Remélem, hogy mihamarabb válaszol és kérésemet nem tagadja meg.

Tisztelettel

Milano, 1894. decz. 16.

ZIGÁNY ÁRPÁD s. k.

E németül irt levél második lapján szóról-szóra le van írva Prevost Henriknek az a francia levele, a melyben Prevost Nopcsa bárónál megvesztegetéssel vádolja Nikischet és a mely miatt az opera igazgatója büntenyítő följelentést tett Prevost ellen. A másolat is Zsigány Árpád kezírása.

A fönt idézett levélre Nikisch igazgató a következő levéllel válaszolt:

A magy. kir. operaház művészeti igazgatója. Budapest, 1894. december 22.

Zigány Árpád urnak

Milánóban.

Uraim!

Deczember 16-án kelt levelére válaszon a következő: ön vagy nagy szélhámos, (grosser Schwindler) vagy ön lett más szélhámosnak áldozata.

Ha csakugyan bizonyítékok vannak a kezében, becsültem megtámadására alkalmas bizonyítékok, mint a hogy állítja, ezenel fölcsolítom önt, hogy e bizonyítékokat haladéktalanul tegye közzé valamennyi budapesti újságban, hogy a rágalmozó bandát a törvényszék előtt nyilvánosan pelengérré állíthassam!

NIKISCH ARTHUR s. k.

a m. kir. opera igazgatója.

Előttünk: Hets Ödön s. k. intézeti jogtanácsos, Beer József s. k. mint tanu.

Zigány Árpád ur e határozott felszólításra nem a bizonyítékok közzétételével felelt, hanem új levelet küldött az opera igazgatójának, a melyben sajnálatának adott kifejezést a fölött, hogy Nikisch ur gorombászkodott vele, míg ő igen udvariasan irt. Együttal kilátásba helyezte, hogy a nagy schwindler kifejezését elégtételt fog kérni, de azóta két hónap telvén el, nyilvánvaló, hogy föltett szándékától időközben elállott. A fönti levélváltást Nikisch igazgató minden kommentár nélkül bocsátja egy a nagy közönség, mint a tisztességet feltékenyen őrző sajtó ítélete alá.

A hozzá intézett két levél eredetije és az ő válaszának hiteles másolata mindenkor megtekinthető.

A mensa academica estélye.

Mint előre várható volt, igen szépen sikerült. Az előkelő szép számú közönség egészen megtöltötte a termet.

Az estély érdekességét nagyon emelte az egyetemi hölgyektől nagy preczissággal előadott program, melynek ügyes összeállítása Széchy Károlyné magas izlését dicséri.

A programot Széchy Károlyné nyitotta meg egy igen szellemes, s a figyelmet mindvégig lekötő s több helyt derűtséget keltő ötletes felolvasással, melynek czíme volt: „A nők a világirodalomban”, mely tárgyat a felolvasónő széleskörű olvasottságából világított meg.

Aztán Davida Leoné művészi zongorajátéka következett.

Majd Ferenczy Zoltánné szavalt a

nagy hatással az újabb magyar irodalomnak egyik igen sikerült termékét, Reviczky Gyulának „Pán halála” ez. költeményét.

A szavallat után Szász Anna k. a. zongora játéka következett, a ki gyönyörű magyar dalokat játszott animoval s játékát Pongrácz Lajos zenekara kísérte.

A koncert Schlauff Bella kisasszony-nak szép énekével ért véget.

Ezután következtek azok az igen nagy tetszéssel fogadott előképek, melyeket K. Gerő Lina és Széchy Károlyné rendeztek.

Az első élő kép Spitzernek „Jön a tanítóné” cz. eleven képét ábrázolta Genersich, Clotilde, Genersich Gabriella, Koch Janka Koch Josephine, Lukács Aranka, Lukács Gizi Márton Lujza és Purjesz Olga kisasszonyok bemutatásában.

A második előkép egy erdei tündért ábrázolt Sinibaldi Pál képe után, Szabó Dénesné bemutatásában.

A harmadik kép Zichy Mihálynak „Az árvák” cz. képét ábrázolta s rész vettek benne: Kiss Mórné, Abt Nóra, Óváry Iduska és Szász Lili. Ez utolsó előkép különösen szép és egészen hű volt, úgy hogy valódi kép hatását gyakorolta a nézőkre.

A másfél óráig tartó koncert után jó kedvű táncz következett, mely a reggeli óráig tartott.

Az estélyen a Széchy Károlyné szerkesztésében szép kiállítás és ügyesen összeállított emléklapot osztottak szét, melybe az egyetemi tanárok feleségei és leányai irtak szép emlékmondatokat. Ez emléklapot holnap fogjuk ismertetni.

A jelenlévő hölgyekről sikerült a következő hiányos névsort összeállítanunk:

Asszonyok ott voltak: Ferenczy Zoltánné, Északi Károlyné (leányával), Széchy Károlyné, Halász Ignáczné, Szabó Dénesné, Kiss Mórné, Kuncz Elekné, (leányával), Geréb Mártonné, öz. Szombathelyi Gusztávné, (leányával), Boross Györgyné, Hoór Károlyné, Purjesz Zigmundné, Lechner Károlyné, öz. Szabó Károlyné (leányával) Szamosi Jánosné, Jeney Viktorné, Davida Leoné, De Gerandó Antonina, Bálint Gáborné, Benkő Mihályné, gr. Beldi Ákosné, Brandt Józsefné, Boros Sándorné, Dunki Ferenczné, Farkas Gézné, Farkas Lajosné, Finály Henrikné, Genersich Antalné, Grün Lipótné, Grün Salamonné, gróf Haller Györgyné, Kanitz Ágostné, Kóvári Mihályné, Kuthy Albertné, Lukács Adolfné, Martin Lajosné, Mihályi Józsefné, Pisztorj Mórné, Rettégi Kálmánné, Szathmáry Elekné, Szász Domokosné, Schwartz Adolfné, Vörös Sándorné, Welle Olivérné, stb. stb.

Kisasszonyok: Genersich nővérek, Szabó Iduska, Triangi Eliza, Martin nővérek, Köblös Cilike, Persina Leona (anyjával), Schopf Vilma, Fekete Adél, Szász Irén és Mariska, Schlauff Bella, Kuncz Irén, Kóváry Ilon, Lindner Augusztá, Orbán Mariska és Ella, Jeney Jolán, Szombathelyi Anna és Ella, Kuncz Ida, Hegedűs Irén (Budapestről), Farkas Erzsi, Mihályi Irén, Jurassa Berta, Papp Mariska, Kuthy Irén, Debreczeni Pirokska, Éjszaky Marcsa, gr. Beldy Emma, Brandt Elza, Dux Ilona, Gergely Mariska, Kanitz Dóra, Kóváry Ida, Meltz Iza, Purjesz Olga, Pisztorj Irén, Lukács-nővérek, Mihályi Mariska, Gross Szereána, stb. stb.

gazdájá vele ilyen nagy utat. De Rockstone ur sokkal inkább érdeklődött a Magda sorsa iránt, minthogy a lovát kímélje.

Az öreg Dawley egy csomó kosarat vitt a legközelebbi városba, miután elfogyott a pénze, a szükség kényszerítette, hogy mint unokája szívének és becsületének az őre — elhagyja a helyét.

Magda egyedül volt, ugyanabban a bánatos attitűdében — ugyanolyan szomorú arccal, a milyennek a pap tegnap látta. Kevés figyelmet fordított a belépőre — alig mozdult az ablaknál levő helyéről, alig szüntette be a lépéssel való elmélázását s csak unatkozva nézett a papra és mogorván kívánt jó reggelt.

— Magda, jó helyet találtam a számodra — mondá a pap minden bevezetés nélkül.

— Miféle helyet?

— Egy lady házában való szolgálattel, hol jó bánásban fogsz részesülni és megtanítanak hasznossá tenni magadat. Egy új és vidám életbe viszlek, egy jó otthonba, tiszta szobákba, hol tápláló ételeket kapsz és a te korodbeli társnőket találász.

— Azt tetszik érteni, hogy szolgálattel menjek? — mondá a leány, ugyanazzal a mogorva arccal.

— Igen, édes leányom; az itten folytatott életed nem természetes élet. Ideje, hogy szolgálattel menj és megtanulj a saját életmedet megkeresni.

A leány halgatott néhány pillanats tekintete álmódóval merült el a lép felett a messze távolba; aztán lassan megfordult és félig csudálkozva, félig gúnyosan a papra nézett azokkal a nagy sötét szemekkel, melyek oly sokat voltak képesek kifejezni.

— A nagyatyám verte ezt a fejébe? — kérde.

(Folytatás köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 4.

— Március 15. Március idusának nagy

napját Kolozsvár város hazafias közönsége az idén is megünnepli. A március 15-iki ünnepeket rendező állandó bizottság ugyanis tegnap végleg megállapította a vigadóban lefolyó ünnepély programját. A gyűlés Desky Albert elnöke alatt folyt le s azon számos bizottsági tag vett részt. Az ünnepély programja a következőleg lett megállapítva. Nyitány, előadja Pongrácz Lajos nézenekara. Ének a kolozsvári dalkör által előadva. Elnöki megnyitó Desky Albertől Emlékeződéket mond Hóry Béla Kolozsvármegye árvaszéki elnöke. Kúry Klára a bájós primadonna éneke fog következni ezután. Méltó folytatása lesz Kuthy Irén szavallata. E. Kovács Gyula, ki majdnem minden kolozsvári március 15-ki ünnepélyen résztvevő remek szavallatával, az idén sem fog elmaradni A polgári dalegylet éneke fogja bezárni a hazafias szép ünnepélyt.

— Sorozás. A kolozsvári hadkönyveseket ma sorozzák. Nagy nap ez a „hoztát”-ban, a hol nekibusult legények vig muzsika szó mellett öntik garatra a hegy levét. Szépen, ünneplőbe vannak öltözve valamennyien és hatalmas nagy muskállyi rezeda, vagy csinált virág bokréta hajlodozik a csárdás kapolon. A hadkötelesek között szoktak ilyenkor csatlakozni a „mükedvelő-busú”-ok is. Ezek vagy teljesen alkalmatlanok katonai szolgálatra, vagy még csak ezután következnek sor alá. Hanem azért ott pezderkednek a legénysorban. Összelelkeznek és utca-hosszat zugják a nótát. A kátérnit és egy trombita alig tudja tulharsogni, hogy „Hármat rikkantott már a rigó.” A „redoute”-ban folyván a sorozás ezekből a sikerült népdalokból a belmonostor-utca lakóinak jut ki nagyobb mértékben, mert a fiuk ma akár lesnek katonának, akár nem, de okvetlenül neki keserednek a nótának.

— Tavaszi napsugár. Bármint is erőlködött a tél, ma a tavaszi napsugár egy kis déli szél segítségével nagyon megrongálta kemény derekát. A hó, a hol csak nem fölölnyi rétegekben fektett a földre, úgy elvénnyodott, hogy bizony nem birta tovább és kiszakadt. Ma már vastag fehér takarója a földnek csupa ringy-rongy és ha még csak néhány napig így tart az enyhe idő, — kibukkan az erdőszéleken, kertek bokrai alján a tavasz első hírnöke: a kikeleti hóvirág. Igaz, hogy a gyors oladás árvizet is hozhat a nyakunkra a miben ismét éppen úgy nincs köszönet, mint a fagyos tavaszban. De az is meglehet, hogy éjjel kissé szünetet tart a rohamos oladás s így elkerüljük az árvis veszeltyt

— Színház. A „Sárga csikó” tegnapi előadása egyike volt a gyengébbeknek. Solty Paula kisasszony ez alkalommal másodsor mutatta be magát szinpadunkon. Teljes elismeréssel lehetünk a kisasszony tehetsége iránt: jó megjelenése, szép hangja van s élénken mozog a szinpadon. Tegnapi sok ígéretet tett arra, hogy a kisasszonyból idővel igazi tehetség fog fejlődni s ennek előlegezte a szép számú közönség a sok tapost s nagy elismerést. Tegnapi nehéz szerepét (Erzsi) jól megjátszotta, noha kívánnivalót is hagyott fenn játéka, épen úgy, mint a Török Károly (Bakaj). Várady (Laczi). Makróczyné (Agnes), Góth (Peti) és Vendrei (csárdás) játéka. Annál nagyobb elismeréssel lehetünk azonban az E. Kovács Gyula (Csorba), Haday Sándor (Bogár Imre), de főképp Szentgyörgyi István (Gelecséri pusztabíró) alakítása iránt, mely egyike volt a legkitűnőbbeknek, a miket csak Szentgyörgyitől láttunk. A darabból sokat kihagytak, még pedig néhol éppen azon részeket, melyek a darab lelki motívumait szolgáltatják. A „Sárga csikó”-ról különben lapunk mai tárczarovatában első közlemény olvasható egy kisebb tanulmány-nak, mely a „Sárga csikó”-nak irodalmi és szinpadai becsét igyekszik megállapítani.

— A kolozsvári ev. ref. egyház tegnapi délelőtti közgyűlést tartott dr. Kolozsvári Sándor főgondnok elnökelete alatt a közgyűlési tagok nagy részvételével. Az elnöki jelentésekből megemlítjük a püspök átiratát, melyben ötven forintot tesz át az egyházhöz, mint Szekula Ákos adományát, mely összegből 25 ft az özvegy-árvai alapba 25 ft pedig az orgona-alapba utaltatik. — A közgyűlés az adományozóknak jegyzőkönyvi átiratban fejezi ki köszönetét. A farkas-utcai leányiskolának állami polgári leányiskolává átalakítása iránt folytatott levő tárgyalások függőben tartandók addig, míg a közköztársi kormány képviselője Kolozsvárra nem érkezik, a mi egy miniszteri leiratban már kilátásba volt helyezve s csak azután határozhat majd az egyház az új elemi leányiskola felépítése iránt. Az iskolaszék mandátuma lejárván, a közgyűlés a régi tagokat mind megválasztotta, a halálózások folytán megválasztott két helyre pedig Horváth Kálmán jr. táblabíró és Hidy Árpád szerkesztő választattak meg. Következett az egyháztanács kiegészítése; a sorszerinti kilepések és elhalálozások folytán összesen 16 hely volt betöltendő; ebből 13 helyre egyhangulag a régiek választattak meg: Gyar-

Kolozsvárt, 1895.

mathy Miklós, Herczeg Lajos, Kónya Sándor, Dávid Antal, Bene Imre Nagy Dániel, Debreceai Balázs, Kilin Miklós, Palóczy Lajos, Hindy Árpád, Zágonyi Szabó Mihály, idősebb Gombos József, Szathmáry Elek; a megüresedett három új helyre pedig szintén egyhangúlag választattak meg: Fekete Benő, Székula Ákos és Hatházi József. — Ezután még Szász Gerő esperes tett jelentést a harangozási és persely-bevételekről mire a közgyűlés a főgondnok elítélésével véget ért.

— **A könyörület nevében.** Kérésünk a nagy közönséghez a szegény világtalan érdekében nem hangzott el ok nélkül. Az adományok elég sűrűn érkeznek s reméljük, hogy begyűl annyi összeg, a mennyivel Bálint József, a szerencsétlen világtalan felutazhatik Bécsbe gyógyítása végett. Ma és tegnap a következő adományokat vettük: Báró Bánffy Aniélné 5 frt, N. N. 5 frt, Benedek Ferenczné 1 frt, Gergely Ferenczné 1 frt, Petró Lajosné 1 korona, Székely Ilona 1 frt, Bányai Samu és fia 2 frt. Eddig begyűlt: **43 frt 50 kr.**

— **Táncmulatság Tótfalusi Kiss Miklós emlékére.** Az 1895. márczius hó 10-én az „Ujvilág”-ban tartandó zártkörű táncmulatságra a meghívók szétküldötték, ha esetleg valaki tévedésből meghívót nem kapott, de arra igényt tart, sziveskedjék e miatt! Schilckraul Izsák rendezőhöz (Közművelődési nyomda) Belfarkas utca 20 szám, vagy Beria Sámuel könyvtőlő pénztárnok Belmagyar utca 18 szám fordulni, kik ez ügyben intézkedni fognak. Belépti jegyek előre váltatók fentevezet rendezőkénél és pénztárnoknál. Márczius 10-én pedig a pénztárnál. A tiszta jövedelmi a Tótfalusi Kiss Miklós síremlékének felállítása javára adatik. Az első négyest megelőzőleg a rendező egy felolvasást fog tartani a melyben Tótfalussy Kiss Kiklós érdemeiről is meg fog emlékezni. A rendező a nemes czél elérésé érdekében a kolozsvári összes fiatalság pártfogását kéri mivel az ezen táncmulatságban résztvevők egyttal a Tótfalussy Kiss Miklós síremléke javára is adakoznak. Belépti díj személyenként uraknak 1 frt. Hölgyeknek tetszés szerint. Felülvezetését köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A jogász segély-egylet** holnap d. u. 5 órakor tartja meg vál. gyűlését ségélyezés ügyben.

— **A tüzőlt kongresszus** bizottságába a pénteki városi közgyűlés a következő tagokat küldötte ki: Benel Ferencz, Benigni Sámuel, Biró Béla, Boros György, Dávid Antal, D. Deák József, Dobal Antal tb. tiszti főügyész, Dörgő Albert, Br. Feilitzsch Arthur, Dr. Góth Manó, Dr. Groisz Gusztáv tb. főjegyző, Dr. Haller Károly, Kiss Sándor olajgyáros, Kolcsár Sándor, Kóvári Mihály, Magyar Mihály, Dr. Maly István tb. főorvos Melieskó Frigyes, Merza Lajos, Nagy Gábor, Nagy Lajos Pál János, Palóczy Lajos, Polcz Rezső, Sándor József, Somodi István, Szabó Sámuel, Székely Miklós, Székula Ákos, Dr. Török István, Trandafir Miklós, Vincze István. Ezekon kívül a tüzőltóság a tanácsot is felkérte, hogy kebeléből küldjön ki tagokat.

— **A mensa-academica humanus** céljára ujabban a következő adomán ok érkeztek: Horsetzky Sándor ivén: Horsetzky Sándor 2 frt, Radó Armin 1 frt, Kuchó János 1 frt, dr. Koch Ferencz kép. tanár 1 frt. Éjszaki Károly m. á. v. főfelügyelő 20 frt, H. Szoboszlói Takarékpénztár 2 frt. Dr. Ádám Endre vizaknai orvos ivén: Szentmiklósy József 1 frt, Gajgázó Tiivár 1 frt, Budovszky János 1 frt, Pasku György 1 frt, Kronberg N. 1 frt, Salamon Herman 1 frt, Kremniczky Amand 1 frt, Török Ferencz 50 kr, dr. Ádám Endre 1 frt. Összesen 9 frt. A magyar államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének ivén: Molnár Károly 1 forint, Gismaria Géza 1 forint, Hajós Gyula 1 forint, Kovács Ferencz 1 forint, Lám Adolf ötven krajczár, Lasz Lázár 50 kr, Kun Fülöp 2 frt, Ujlaky Péter 1 frt, Krenner Vilmos 3 frt, Krammer József 2 frt, Pollák Lajos 2 frt, Arlavy Lajos 1 frt, Pál Imre 1 frt, Margetsch Károly 1 frt, Nagy Lajos 50 kr, Judik József 50 kr, Winkler Ignác 1 frt, összesen 2 frt. Mely adományokért fogadják a nemesszivt adakozók a bizottság halás köszönetét.

— **A kolozsvári nőegylettől** a márczius 9-11 napjain rendezendő virágbazárra ablakjegyek már most válthatók Schusztér Emil főtéri tüzletében.

— **Közügyölés** A kolozsvári „Chenra Kadischa” szentegylet f. hó 3-an tartotta évi közgyűlését, a tagok nagy érdeklődése mellett. A közgyűlést megelőzőleg Glasner Mózes főrabbi a templomban alkalmi beszédet mondott. A közgyűlés megnyitattván, Strausz Ignác egyleti titkár az évi jelentést felolvasta és a számvizsgálóbizottság által elfogadásra ajánlott zárszámadásokat előterjesztette. Ezek szerint a lejárt év bevételei: 2166 frt 67 kr. Kiadásai: 1886 frs 63 kr. egyenlegáttétel 780 frt 04 kr. Az egylet tiszta vagyon: 3711 frt 16 kr. Ezután következett a tisztújítás. A közgyűlés Smiel Dávid eddigi elnökét újból közfelkiáltással megválasztotta. A megválasztott azonban kijelentvén, hogy a tisztességet csak azon esetben fogadja el ha teljes meggyőződést nyer, hogy a tagok változatlan bizalmát bírja, a titkos szavazás elrendeltetett, mely következő eredményt végződött: Elnök: Smiel Dávid az összes szavazásokkal I. curator: Baumzweig Emil; II. curator: Silberstein Mór; pénztárnok: Wertheimer Miksa ellenőr Rosenthal Sámuel. Választmányi tagok: Eisenberger Ábrahám, Boskovics József, Hartman Adolf, Wertheimer Vilmos, ifj. Simon Jakab, Schwarz József, Brünner Izsák és Salamon Herman.

— **Ingyenes előadások**, melyek mind nagyobb-nagyobb érdeklődésnek örvendenek s melyek az iparosok és segéd munkások részére rendezettek tegnap d. u. tartatott meg XIII-ik. Ez alkalommal Kovács János középiskolai tanár tartott szabad előadást az amerikai származású Lincoln Ábrahámról kinek apja egyszerű favágó volt. A kis Ábrahám a ki 1806-án született, korán vesztette el édes anyát s neveltetéséről a szerető édes atyja gondoskodott, bárha szegénységénél fogva sokat nem költethet fia nevelésére, hisz alig tudott megtanulni írni és olvasni, már is kénytelen volt édes atyja maga mellé venni, hogy a favágásnál segédkezzen. Szabad idejében ernyedtetlen szorgalommal olvasta azonban kedvelt könyveit: a bibliát, Esopus meséit, Vashington és Franklin életrajzát. Igen sok jellemző dolgokat hozott elő Lincoln Ábrahám fiatal korából akkor a mikor kereskedő volt, később a mikor önszorgalma fíradhatatlan munkássága folytán képviselő lett. Lincoln élete tanulságos példát mutat arra, hogy szegénységben született ember is nagy dicsőségre emelkedhetik s hazájának és nemzetének díszére lehet, ha istentől nyert tehetségét szorgalommal lelkesedéssel és kitartással párosítva, mindig egy nagy és nemes célt tart szem előtt. Lincoln Ábrahám életrajzának ismertetése után előadó nem csak érdekesen, hanem egész lelkesedéssel szólt az 1861—65-ig tartós rabsló háborúról s arról miként érvényesíthette Lincoln Ábrahám a néger rabslóglát felszabadítására vonatkozó eszméit. Előadót illető lelkes taps és éjlen után dr. Haller Károly egy. tanár, a bizottság elnöke mondott köszönetet Kovács János tanárnak érdekes előadásért. Ez előadásra megjelent hallgatóság száma fölül multa az eddigiekét is, mely eredmény dicsőretére való ki az érdeklődő derék ifjúságnak. A jelen voltak lelkesen megjelentek az előadásokat rendező bizottság buzgó elnökét dr. Haller Károly urat is, ki hosszabb betegsége után ez alkalommal jelent először meg. A jövő vasárnap szintén lesz ily előadás, melyet igen ajánlunk az érdeklődők figyelmébe, anyival is inkább, mert e hónappal be lesznek fejezve az idei tanulságos előadások. B. A. l. z. K. József ip. egyt. titkár.

— **Meghívó.** A tanárjelölt-ifjúságot f. hó 5-kén — kedden d. u. 6 órakor a X. sz. tanteremben tartandó általános tanárjelölt ifjúsági gyűlésre tiszt. meghívom. Tárgy: Az elkészített memorandum tárgyalása. Kolozsvárt 1895. márczius 3. László Ferencz s. e. elnök,

— **Eljegyzés.** Gothárd József endész eljegyezte özv. Deák Gáborné, földbírtokosnó kedves leányát, Mariskát Királyfalván.

— **A sz.-udvarhelyi dalegylet**, mint a márczius 15-iki ünnepély áll. rendező bizottság az előbbi énekhez hasonlóan az idén is megtartja szép ünnepélyét. A r. bizottság mindent elkövet, hogy a város polgárságának ünnepe méltó legyen a nagy naphoz. Az ünnepi beszéd megtartására dr. Vajda Emil r. b. elnök van fölkérve. Lesznek szavallatok és a dalegylet énekel. A polgárságot a tömeges részvételre falragaszokon hívják föl. A tetszés szerinti belépő díjból egy rész a Kossuth-szobor, másrészt a Kolozsvárt fölállítandó szabadság-szobor alap javára fordítódik.

— **A székely történelmi emlékek és a millenium.** A székely-egyleti első takarékpénztár részvényeseinek a napokban tartott közgyűlésén Ugroa Gábor igazgató elnök azt az igen helyes indítványt tette, hogy a székelyföldről levő régi fölírásokat és más a székely történelmére vonatkozó irott emlékeket, gyűjtse össze és arra való szakember által elrendezve adják ki. A gyűjtés és kiadás költségeinek fedezéséhez való hozzájárulás végett a székelyföldi összes pénztintézetek fölhívat fognak kapni.

— **Politikai ebéd.** Báró Bánffy Dezső miniszterelnök szombaton délután 3 órakor ebédet adott, a melyen a következők vettek részt: Báró Atzél Lajos, Bolgar Ferencz Csinecek Florián, Czoda Boldog, Ernusz Kelen, Fabiny Teofil, Falk Miksa, gróf Feszetics Taszilo, Gallauf Lajos, Helfy Ignác, Hoitsy Pál, Horváth Gyula, Justh Gyula, gr. Károlyi Sándor, Kiss Albert, báró Kotz Venczel vezérőrnagy, Kubinyi Árpád Lukács Béla, Pavics Armin, Pulszky Ágost, Radó Kálmán, Rosenberg Gyula, Samassa József érsek, Szász Károly ref. püspök, Wimmer Gusztáv altábornagy.

— **A bécs-városi sorsjegyek hűzése** szombaton délután történt meg a bécs-városi sorsjegyek húzása a következő eredménnyel: A 200,000 forintos főnyeremény 750 sor 74 számú sorsjegy nyerte, 20,000 forintot nyert 886 sor 6 szám, 5000 forintot nyert 1356 sor 10 szám, 1000 forintot nyerték: 933 sor 31 szám. 1549—83, 1746—6, 2117—92 és 2149—86. Azonkívül a következő sorsszámok húztak: 7 106 208 967 1069 1796 1921 2006 2154 1288 2319 2500 2512.

— **Uj század lap.** Abból az alkalomból, — hogy a brassói századok két pártra szakadtak és a több, mint 50 óta fennálló Kronstädter Zeitung az ifju századok kezében van, kik a Bánffy-kormány ellen működnek és azt akarják hogy a brassómegyei század orsz. képviselők a kormánypártból kilépjenek, az öregek, kik ellenkező nézeton vannak. Maurer Mihály főispán javaslatára új német lapot indítanak Kronstädter Tageblatt czim alatt nemzetiégi programmal, de leberdlis alapon, a kormány anyagi támogatásával.

— **Sorsolás.** Az 1864-ik évi osztrák államsorsjegyek húzásán a már költöztekön kívül még a következő sorsjegyeket húzták ki és pedig egyenkint 400 forinttal: sor-

154 szám 22 és 49, sor 180 sz. 87, sor. 349 sz. 4, 46 és 54, sor. 704 sz. 6, 15, 23, 31 és 37, sor. 785 sz. 14 és 19, sor. 889 sz. 91 és 95, sor. 1255 sz. 53 és 83, sor. 1281 sz. 21, sor. 1310 sz. 96, sor. 1605 sz. 19, sor. 1632 sz. 42, 71 és 89, sor. 1811 sz. 5, sor. 2132 sz. 75, sor. 2320 sz. 40 és 72, sor. 2393 sz. 30 és 82, sor. 3078 sz. 31 és 66, sor. 3243 sz. 53, sor. 3507 sz. 8 és 37, sor. 3854 sz. 3, 25 és 26. A kihúzott sorsozatokban foglalt többi itt külön fel nem sorolt sorsjegyek mindegyikét a legkisebb nyereménnyel — 200 forinttal — váltják be.

— **Aranyvilág Erdélyben.** A kincses Erdélyben, amelyen még vizeiből is aranyat halásznak az oláh arany-halászok, ujra ontja természeti bőségeit és pedig tiszta szinaranyban. Abrudbányáról írják: — Bóbes-bánya ez a szerencsés hely, ahol az arany terem és pedig olyan bőségben, hogy minden héten több mint tíz kilogramm finom arany került felszínre a sötét bányából. Az erdélyi aranytermelés tudvalevőleg pangott az utolsó időben s néhány hánya csekélyebb termelésén kívül csakis az Aranyos vize látta el azokat az erdélyieket, akik aranyban utaznak.

— **Székelyek elölshosodása.** Az Olt folyó völgyében fekvő Mikó-Ujfalu községben a katolikus hitű székelyek tömegesen térnek át a görögkeleti egyházba. — Ez a multban szerzett szomorú tapasztalatok szerint annyit jelent, hogy székelyeink teljesen eloláhosodnak. Az áttérés okai az adjak, hogy a katolikus lelkész a törvény értelmében általa szedhető stóla által valóssággal koldusbotra juttatja híveit. Solyom Géza plébános ugyanis oly nagy összegeket követel a külföldben is szegény székelyektől stóla fejében, hogy azok kénytelenek marhájukat is eladni ha szorongatják őket a fizetésért. Legutóbb is egy temetésért 40 frtot vett meg a plébános egy szegény székelyen. A község lakói hasztalan panaszkodnak fűnek-fának, mert a törvény szerint a papnak van igaza. Mitűn látják, hogy senki sem segít rajtuk, elhatározták a tömeges áttérést, mert a gör. kel. egyház lelkészei sokkal kevesebbet szednek hivaiktól stóla fejében. Az áttérések híre nagy izgatottságot keltett a környék többi székely falujában.

— **Magyar államtisztviselő a liga szolgálatában.** Izgalmas eset tartja felindulásban Szász-Sebes tisztviselői körét. Egy társaság rájött, hogy a telekkönyvi hivatal egyik alkalmazottja Bukarestből hozott és az odavalló ligára valló, „magyar állam- és nemzetellenes iratokat készlő forgalomba hozni, de mikor a hivatalnokot át akarták adni az ügyésznek, a bűnjelök eltűntek. A társaság a mult este a Bartha-féle vendéglőben időzött. Egy másik asztalnál N a g y László telekkönyvi átalakító a vendéglőnek különféle képeket és nyomtatványokat mutogatott. Dicsőkedett vele, hogy Oláhországból hozta nemrég, terjesztés végül. A vendéglős lefogalta az egész csomagot s a másik asztalhoz vitte, a hol az említett társaság ült. A nyomtatványok a legvalóságosabb pamfletek voltak a magyarok ellen. A képek történelmünk legkimagaslóbb alakjainak, a 13 aradi vértanunak Kossuth Lajosnak és a magyar koronázási jelvényeknek meggyalázó módon való pellengérré állításában kulmináltak. Nagy László ezalatt elmenekült. A társaság előtt nyilvánvalóvá lett, hogy a képek meg a nyomtatványok a bukaresti ligától származnak. Azzal távoztak el, hogy a terjesztő elen megteszik a lépéseket, szombaton reggel azonban, mikor Nagyot áttarták adni az ügyésznek, a lefoglalt nyomtatványokat nem tudták előkeríteni. A nyomozást azért megindították.

— **Halál pálinkában.** Dumbroveniben, Itzteni közelében, román földön iszonyu szerencsétlenség történt. Egy szeszgyárban kazán-robbanás következtében a földszinti terem tetőzete meghiúsult és az emeleten alvó munkások a forró szeszszel telt kazánba zuhantak. Tizenhét ember életét vesztette, többen megsebesültek. A hővadások miatt a tüzet csak napok mulva lehetett eloltani.

— **Csodálatos emlékező-tehetség.** Mithrigátész királyról beszél, hogy csodálatos emlékező tehetsége volt. Huszonkét népen ralkodott s mindegyiknek a nyelvében beszélt. Hasonlóképpen tudta minden egyes katonájának a nevét. Temisztoklesznek is nagy talentuma volt a nyelvtanuláshoz. Az idegen nyelveket játszva tanulta meg. A mikor egy mnemoteknikai rendszer felállítása elment hozzá s felajánlotta neki szolgálatait. Temisztoklesz azzal felelt, hogy neki nem a dolgok emlékeztetben tartására, hanem inkább elfelejtésére van szüksége, mert máris tulsokat őrzött meg emlékeztetében, Seneca azt beszéli magáról, hogy ha 2000 összefüggés nélkül való szót elmondtak előtte, ő ugyanolyan rendben tudta őket ismételni. Krisztina svéd királyné gyóntatója Menest-rino jezsuita-páter szintén kiváló mnemoteknikus volt s ha háromszáz szót elmondtak előtte, egyszeri hallásra ugyanabban a sorrendben megtanulta. Annyi bizonyos, ha ma nap kitűnő intervjuelő lett volna belőle.

— **Honnan vették a milliőket.** Párisból jelentik: Azon kérdés, hogy a Boulangerizmus céljaira honnan vették a milliőket már meg van oldva. Már tudják, hogy a párisi gróf négy d' Uzes hercegnő pedig három milliőt áldozott e célra. Ezen tény napfényre jutása alkalmából a „Gaulois” tegnap száma nyilvánosságra hozza a leveleket, melyeket, Duc d'Orléans és d'Uzes a párisi gróf halála után írtak. Duc d'Orléans a leveleiben azt írja, hogy ő magára veszi atyjának

adósságait, de jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy fizethessen. A hercegnő erre szívesen késznek nyilatkozott a várakozásra s a pénzt halandó akár a szegények javára szentelné, ha az a király visszalépését siettetni tudná. Mint a „Gaulois” írja, Duc d'Orléans évi járadéka jelenleg 2000,000 frankra rug.

— **Óriási vasuti szerencsétlenség.** Mint Mexikóból táviratozzák Temamelte mellett pénteken a tengeremléki vasut egyik vonata kisiklott. A vonat Mexikóba igyekvő zarándokokkal volt teletömve, kik közül 104-en meghaltak, 85-en pedig súlyosan megsebesültek.

— **Bedőlő leányiskola.** Belgiumban roppant szerencsétlenség történt. Mint brüsszeli tudósítók táviratozza a durennei leányiskola ép az előadás alatt bedől. A gyermekek közül hármát magolték a lezuhanó kövek és gerendák, hét gyermek pedig súlyosan megsebesült.

— **Izmail pasa halála.** Egy konstantinápolyi távirat jelenti, hogy Izmail pasa, Egyiptom volt alkirálya, a mostani kedive nagyapja meghalt. Huszonöt év előtt tűnt le a történet színpadáról, miután végtelen pazarlásaival csaknem romlásba döntötte a világ legáldottabb országát. Hazájából száműzve, minduntalan más világvárosban tűnt föl érdekes alakja és egyidőben sorra járta Európa udvarait, hogy vesztett trónját visszafoglalhassa, de hiába. Aztán negyzt éveig nem hallott róla a világ, mignem az utóbbi hónapokban híre járt, hogy nagy beteg.

— **Egy fiatal színész öngyilkossága.** Radnothról írják, hogy ott Abonyi Gyula fiatal színész öngyilkossá lett. A Maroson jeget vágó napszámok látták, hogy jómesszire tőlük a „fiatal színész ur” megállt a nagy léknél; később lövést halottak, de mire oda szaladtak, már nem találták. A sebese viz rögtön a jég alá sodorta. Egy barátja kihez az alábbi levelet intézte, csákyakkal kerestette, de mindhiába. Az öngyilkosság okát nem tudják, valamint azt sem, hogy vannak-e a szerencsétlennek szülei vagy rokonai.

— **A ezári pár koronázása.** A Kremiben, — mint nekünk Moszkvából táviratozzák, — már most megtesznek minden előkészületeket a ezári pár koronázására, mely nagy ünnepségekkel fog vegbemenni. A koronázásnál Európa összes udvarai részint nagykövetei, részint külön követek által lesznek képviselve. Hir szerint a czár koronázása alkalmával népeihez manifestumot fog intézni. A czár és csarevna már legközelebb Moszkvába érkeznek és hosszabb ideig fognak ott tartózkodni.

— **Farewell.** Mulatságos végtárgyalás volt a napokban a bromptoni rendőrbíró előtt. A londoni Olympia-színház egy volt kardalosa 45 font sterling kártérítést követelt volt igazgatójától, mert ez minden ok nélkül elbocsátotta. Az igazgató azt hozta föl indokul, hogy a kórta megcsókolt egy szép balerínát. A panaszos ügyvédje azzal érvelt, hogy ez a csók „farewell”, „Isten vele” czimen csatant el, a mennyiben bucsúcsók volt. A bíróság csakugyan megítelt a koristának 25 fontnyi kártérítést.

— **Párbajban megölt hirlapíró.** Percher, a „Journal des Debats” munkatársa, kit más néven Harry Allis-nek neveztek pénteken délelőtti meglepetést egy párbajban, melyet egy tengerészisztől vívott. Allis egy alapítója volt a francia-afrikai egyesületnek; ellenfele, Chatelier pedig tagja volt ama syndikatusnak, mely a Loanga-Brazzaville-i ut kiépítésére alakult. A párbaj oka a sajtóban az említett ut engedélyezésére vonatkozólag folytatott polemia volt.

— **A gyémántok próbája.** Még azok is, a kik azt hiszik magukról, hogy az igazi gyémántot a hamistól meg tudják különböztetni, száz eset közül vagy 50-szer biztosan tévednek. Hiszen maguk az ékszerészek sem mernek mindig biztosan itélni. Most azonban mindenki számára hozzáférhető módot és eszközt találtak fel az igazi gyémánt felismerésére. Ez az eszköz az aluminiummal ugyanis minden benedvesített ásványra, a melyben gránitásv van, gyönyörűen lehet írni. Mitűn pedig a hamis gyémánt jó mennyiség ilyen savat tartalmaz, az aluminium-írást felveszi, holott az igazi gyémánt egyáltalában semmiféle nyomot nem hagy. Ezzel tehát az eddigi gyémánt próba eszközköz egygyel s talán a legeszelhetetlenebbel szaporodtak, a melyet Margot a genfi fizikai intézet praeparatora fedezett fel.

— **Angol orvosok a csókról.** Mintegy két év előtt nagy vita indult meg a tudósok körében arról, hogy csókolóznak-e az emberek vagy nem? Voltak, a kik azt mondták, hogy igen, miután a csók nagyon pozitív dolog, de voltak olyanok is, a kik anathema alá vetették a csókot mert betegségeket plántál át egyik emberről a másikra. Hőgy a világ csöppet sem hajt erre a veszőlyre és azóta is épp ugy csókolózik, mint azelőtt, azt mindnyájan tudjuk. Valószínűleg hasonló, melyreható változásokat fog előidézeni az a vita is, a mely most az angol orvosok közt folyi ugyancsak a csókról. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a vitatkozó angol orvosok legnagyobb része a csók mellett foglalt állást, a mint — az igazat megvallva — az alszemérmes angol társadalomtól alig várhattunk. Norman Kerr és sir

Richardson például csak azt jegyezik meg, hogy az emberek csókolódnai fognak, a mig a világ világ lesz. Bridger doktor már tudományosan argumentál a csók mellett, azt modva, hogy az ajkak egymásra tapadásánál csak oly baktériumok terjedhetnek át egyik emberről a másikra, a melyek jóhatással vannak a szervezetre. Legeredetibb a véleménye egy másik orvosnak, a ki azt mondja, hogy a csók elősegíti az emésztést, mert ez aktus alatt oly baktériumok plántálódnak át, a melyek játékonvan hatnak a gyomorra. E szerint tehát legjobb volna, ha ebéd után a fekete kávé vagy likőr helyett a csókolódzás jönne dívatba, a mi feltéve, hogy az anyósok ki vannak zárva a mulatságból, nem is lenne olyan rossz dolog.

— **Az énről.** Német filozofusok már megszámlálatlan esztendők óta vitatkoznak az énről és a nem énről. Ennek a kérdésnek a megoldása egy francia író is foglalkoztatott, a ki a következőképpen oldja meg: az én minden embernek legnagyobb kincse s legfőbb hiusága. Ez különbözteti meg egyik embert a másiktól, ez kölcsönöz az egyiknek felsőbbiséget, ez kényszeríti a másikat alázatosságra. Az élet nem egyébb, mint a mi éntünk keresése. A barátság éntünknek felállása egy másik férfiban, a szerelem éntünknek felállása egy nőben. A szórakozás, mulatság nem egyébb, mint éntünknek felállása az élet apró körülményeiben. Éntünk szeretjük olvasmányainkban, öltözköztünkben.

— **Vizek állása.** Az országos m. k. vízepítészeti és talajjavító hivatal vizrajzi osztálya jelenti: Február 26-ikán az ország déli részén jelentékenyen havazott, néhol havas eső esett; a hóvastagság ennek folytán a déli részekben növekedett; a hőmérséklet általában 0 fok körül volt. A Dunán a jég Bécs és Ujvidék közt majdnem mindenütt áll. — A Tisza jege Ujlak, Tokaj és Titelen zajlik, egybeűtt áll.

Sok pénz lenne megtakarítható, ha e förduló rosszullétét a megfelelő gyógyszer alkalmaztatnák. Egy kitűnőnek bizonyult gyógy- és háziorsz. Vörtes gyógy. Ferencz pálinkája, melynek ennélfogva egy házban sem kellene hiányozni.

Szerkesztőségi üzenet.

— **Mercurnak** — Helytt. A kolozsvári kereskedők bizonyára sietni fognak adományaikkal enyhíteni egykori kollégájuknak szerencsétlenségét, mihelyt tudomással fognak birni róla.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 2.

A képviselőházban ma folytatták a költségvetés tárgyalását. Felszólalt mellette Vargics Imre, Molnár Józias pedig ellene.

Csáky Albin gróf a néppártól és a fuzióról nyilatkozott.

A néppárt azon felfogás alapján állott elő, hogy az egyházpolitikai törvények a népek kellenek.

Azonban a nép egyrésze átérti és elfogadja a reformokat.

Azon része a népek, mely nem érti a törvényeket, oly magatartást tanusit azokkal szemben, a hogyan vezetik, illetőleg félrevezetik.

Ha megmagyarázzák a törvények igaz értelmét, akkor ezek is elfogadják; ha hamisan magyarázzák nekik, akkor a felelősség a félrevezetőket terhel az igaztásért.

A fuziót óhajtja. Elvárja a nemzeti párttól, hogy saját kisebb jelentőségű kérdéseit félreterelje, midőn országos érdekű nagy kérdésekről van szó. Ezután Kovács Albert beszélt és erősen támadta Bánffy Dezső miniszterelnököt, a ki bármily állásba jusson — szerinte nem lesz más, mint országos nagy pandur káplár.

Ezután Serbán Miklós oláh nemzeti párttól az oláhok sérelmére Bánffy Dezsőről, pedig azt mondotta, hogy főispán korában réme volt az oláhoknak. Az oláh asszonyok siró csecsemőiket Bánffyval ijesztették.

Serbán nyilatkozatára zajos derűtlenség hangzott fel a ház minden oldalán.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1895. kedd, márcz. hó 5-én.

E. Kovács Gyula mint vendég:

másodszer:

A BECSTELENEK.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Magyar Lapok.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólírt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcson-intézetnél elzalogosított és az **1893-ik szeptember hó végéig** lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m.: ruhaneműk, házi-eszközök, áruk stb. árverése lesz

folyó évi márczius hó 11-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m.: arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi márczius hó 18-án.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-
kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsavart, 1895. évi február hó 28-án.

A hitelbank és zálogkölcson-társulat
igazgatósága.

145. (2—2)

Sz. 68—1895.

154. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tordai kir. törvényszék 1894. évi 6114. számú végzése következtében Dr. Popescu György ügyvéd által képviselt „Arisiána” hitelintézet javára Rusz János ellen 284 frt 24 kr. s jár. erejéig 1895. évi január hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 760 frtra becsült szarvasmarhák, lovak, juhok és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mocsai kir. járásbíró 92—1895. számú végzése folytán 284 frt 24 kr. tőke követelés, ennek 1894. évi november hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 49 frt 39 krban bíróság már megállapított költségek erejéig, Aranykúton, alperes lakásán leendő eszközzésére **1895. évi márczius hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Mocsán, 1895. évi február hó 8. napján.

FERENCZY GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

NAGY BIRTOKBA, előnyös feltételek mellett, olyan GAZDASZT kerestetik,

ki nagyobb gazdaságban hosszasan szolgálván:
képes legyen 2400 holdas birtokot

ÖNÁLLÓAN KEZELNI.

Az állomás azonnal elfoglalható.

Jelentkezéseket elfogad: **SIPOS GÁBOR**
ügyvéd Kolozsavart. 152. (1—3)

Eladó széna.

50 szekér

kolozsvári szénafűi széna

eladó.

Értekezhetni felőle Beltorda-utca 8. szám alatt.

151. (1—1)

3 szoba elegáns butor

eladó.

Megtekinthető folyó hó 4. és 5-ikén egész nap

Tivoli-utca 4. sz. alatt.

147. (2—2)

BERKOVITS B.

Haszonberbe kiadó vagy örök- áron eladó

a kolozsvári határon

57 hold szántó és kaszáló,
s 1716 □ öl szőlős.

Értekezhetni lehet Nagy-utca 34. sz. alatt.
153. (1—x)

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmedl” mondja a német példabeszéd.

Joggal mondhatom én is ezt az üzletemről, mert csak egy ilyen nagy üzlet képes óriási mennyiségű árucikkeket készpénzen s más előnyök mellett megvenni, a mely előnyökhöz a vevő okvetlen részesül.

Magánvevőkhöz gyönyörű minták ingyen és bérmentve.
Gazdag mintakönyvek, a melyen még soha sem volt, szabóknak bérmentetlen.

ÖLTÖZETEKRE VALÓ KELMÉK

Peruvien és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir. hivatalnok-, veterán-, tűzoltó-, tornász-, cseléd-egyenruhákra, teke- és játékasztalokra és kocsis bérletre. Nagy raktár steier, tiroli és karintiai Lodenekből férfi és női ruháknak — eredeti gyári áron — oly nagy választékban, a melyet egy 20-szoros verseny sem tud elérni. Nagy választék finom és tartós női posztókból, divatos színekben. — Mosó szövetek, utazó plaidek stb. 4 frttól 14 frtig. — Szabó hozzávalók: bérletek, gombok, tű, cérna stb.

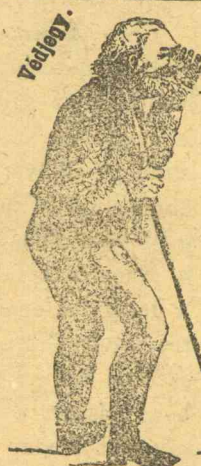
A ki jó, értékes és tartós gyaipjuszövetet keres, nem pedig a szabó fáradságára sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOS-HOZ BRÜNNBEN. (Ausztria Menchestere.)

Állandó posztóraktár fél millió értéken felül.

— Számküldés csak utánvéttel. —

Óvás! Ügynekők és házalók gyakran használják fel a „Stikarofsky áru” nevet kétes értékű czikkekre. Figyelmeztetik a t. közönség, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétel mellett sem adok árukat eladásra. 142. (2—24)

FERENCZ.

pálinka (csohorosny) 9
Vértess gyógyász-
féle.

használatban a leghatásosabb fel-
tétlen tisztasága következtében egy-
külső, mint belső használatra min-
denekelőtt legjobban alkalmas. Ki-
tűnő sikerrel használják közhírvé-
ny, osztr. meghátsók, gazdaságos
ellen, bennűsok, csomókai, gyula-
dás és kolóniák, továbbá a fejbőr
erősítésére, valamint a száj tisztítá-
sára; belsőleg gyomor gőcs, roz-
szulát, fejfájás, hasmenés stb. ellen.
Valódi csak a mellékelt névjegyvel.
1 üveg 1 és 2 korona. 6 nagy üveg
franco. Kapható a gyógyszerárakban,
drogákban és fűszerkereskedésekben,
valamint közvetlen: 8238

VÉRTES L. Sas-gyógyász. Lugoson, 115. 62.

Raktár Kolozsavart: Palóczy Lajos gyógyszerésznél. Brassó: Roth V., Kele-
men F., Jikelin N., Kugler Ede, Klein V. gyógyszer. Erzsébetváros: Bádoki
Soós Laj. gyógytárban. M.-Vásárhely: Dr. Bernádi Gy., Benő B. gyógyszer.
Medgyes: Buresch I. keresk. N.-Szeben: Molnár V. gyógyszer, Fuchs L., Mis-
selbacher J. B. nagykeresk. Resinár: Sigerus gyógyszer. Segesvár: Lingner
A. W. gyógyszer. Sz.-Keresztur: Lengyel S., Jäger F. gyógyszer. Uj-Egyház:
Binder A. gyógyszer.

Főraktár Budapestben: TÖRÖK J. gyógyszer, Király-utca.
829. (11—20)

Ujan felszerelve. KOVÁTS P. FIAI ODOL száj- és fogviz 90 kr.

Kolozsavart, Főter 31.

Ujan felszerelt üzletében naponta érkeznék újdonságok és legolcsóbban kaphatók:

Diszmű-, nürnbergi-, játék-, illatszer-, hangszer-árak, fotografáló készülékek és kellékek.

Nagy raktár: utazó bőrönd, láda, kézi táska és toillettes berendezésekből.

Gyári raktár: Symphonion, Ariston, Intona, Ariosa, Phönix és Helikon zenélő művek és ezek kottáiból.

Általánosan kedvelt, kitűnő minőségű JAPÁNI THEA 1/8 kilós csomag 1 frt 25 kr.

Régi vonós hangszereket becseréljük, vagy megvesszük.

155. (1—1)

GUMMI SÁRCZIPÓ.

Illatszerben
legújabb:

Riviera ibolya, 1 üveg 1 frt 50 kr.

UJAN FELSZERELVE.

Egész friss

vetemény, virág-

és
gazdasági magvak

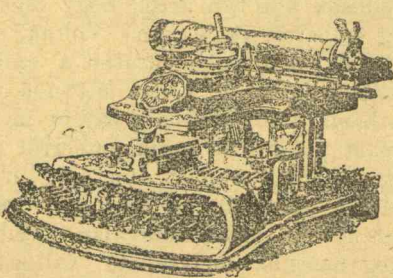
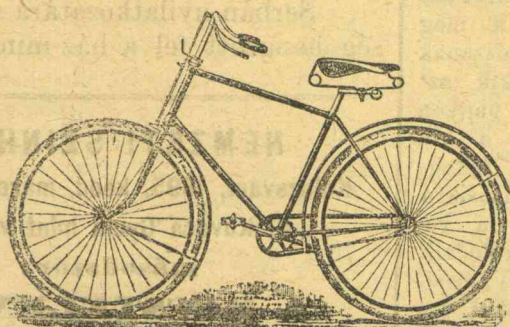
tiszta és megbízható minőségben
kapható:

Tauffer Ferencz utódánál Kolozsavart,
erdélyrészi első és legnagyobb magkereskedésében.

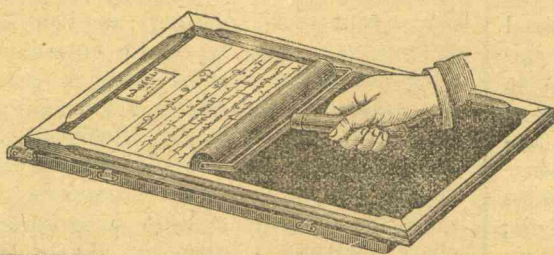
Ajánlok államilag ólomzárolt francia és magyar luczernát, lóherét, fűmagvak, répamagvak stb.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nagy raktárt tartok az összes gazdasági gépek és eszközökből;
ugymint: ekék, boronák, fűkaszaló, arató-gépek, széna-gyűjtők, cséplőgépeket
kéz- és lóerőre, rosták, trieurók stb.

A kerékpár-sporthoz szükséges összes felszerel-
ések legjobb minőségben, legolcsóbban nálam be-
szerezhetők. — Angol és belföldi gyártmányu
bicyclik nagy választékban; továbbá a „Crandall”
amerikai gyorsíró-gép, a „Kosmopolit” emeltyű
rendszerű írógép, az „Edison-féle Mineograph”
íratokszorosító készülék mindig raktáron vannak
és nálam gyári áron beszerezhetők.

150. (1—x)